

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 400 Lei.
pe un jumătate de an 200 Lei

Abonamentele se plătesc nu-
și înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: **† Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior**

Proprietar și director: **IULIU MAIOR**

Redactor: **SEVER BARBU**

Adresa: **BLAJ, jud. Târnava Mică. Telefon Nr. 68.**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

Un șir Corp V, adică de lărgimea de
doi milimetri, Lei 15 Lărgimea de
1 centimetru Lei 60.

Femeea în războiu

In războiul acesta, în care România luptă pentru dreptate și cruce, femeia română și-a înțeles chemarea. Își face datoria cu vârf și îndesat. Se arată vrednică de jertfa miilor de eroi, cari cad în vijelia luptelor, pentru avutul nostru, pentru dreptatea și libertatea noastră națională.

Femeia română, dela începutul războiului muncește cum nu se poate mai mult. Tăranca dela sate lucrează din zori de zi și până în noapte ogorul strămoșesc. Uneori singură, alteori ajutată de copilași încă în floarea tinereții sau de moșnegi încărunțiți de vreme.

Mănuește plugul, mână carul, cu gândul departe, la tatăl, la fratele sau soțul, care, undeva pe câmpiile înlînse ale Rusiei, prin munții Caucazului sau pe țărmul mării de Azov, cu mâinile înțeleștate pe armă, se luptă pentru liniștea noastră a tuturor. Adeseori brazda rotitoare este stropită cu lacrimi fierbinți. Prea mari sunt uneori necazurile. Prea mult i-se cere. Greutățile câteodată par de nesuportat. Dar prin muncă fără preget lucrările agricole le termină la timp. Priceperea și hărnicia ei ne-o dovedesc ogoarele.

La orașe, femeia lucrează în birouri, înlocuind bărbații mobilizați; în spitale grija ei părintească alină durerile răniților.

Nu mai vorbesc de miile

de femei, cari își petrec viața în usine.

Femeia pe timp de războiu conduce familia, se îngrijește de creșterea copiilor, câștigă hrană și îmbrăcăminte familiei.

Dar pe lângă femeile acestea, cari fac cinste neamului — durere — sunt unele, cari, vorba românului, „pierd vremea lui Dumnezeu de geaba”. Mai ales în orașele mari le întâlnești la fiecare pas. Umblă cu părul vâlvoi pe cap ca o clae de fân, cu haine scurte, cu unghiile lăcuite, feștite, de par'că ar fi artiste de circus.

Îți vine scârbă când vezi, cu câtă nerușinare trec „cucoane” îmbrăcate cu haine și blănuri în valoare de sute de mii pe lângă invalizi, cari își poartă trupurile schingiute pe bețe, sdrențoși și de cele mai multe ori flămânzi.

Oare nu și dau sea a că acești fii ai neamului au rămas schilosi, luptând pentru noi toți? De ce nu ar putea lăsa din luxul acela mare și să ajute mai bine invalizii țării? In felul acesta le-ar ușura și lor povara vieții. Bunăvoința și ajutorul nostru îi fac să uite greutățile îndurate, le micșorează durerile.

Dar dacă nu se tem nici măcar de măsurile luate de guvern contra lor, datoria noastră și îndeosebi a femeilor, cari muncesc zi și noapte în dragoste de neam, este, de a răspunde acestor femei cu dispreț, nepăsare,

indiferență. Poate în felul acesta vor vedea și ele că alt rost au în România de astăzi. Ar fi de dorit, să înțeleagă chemarea vremii. Țara ne cere să o ajutăm.

Să muncim din toate puterile noastre, fiecare acolo unde suntem puși. Numai în felul acesta vom putea reda dreptatea neamului.

Să fim vrednici de jertfa ostașilor!

Petru P. Baciu

Pagina agristului

Corabia ce nu se scufundă

Simbolul adevăratei Biserici a lui Isus Cristos

Deschizând Sfânta Scriptură la sf. Evanghelist Mateiu, cap. VIII, vers 23-27, cetim precum urmează: „Și intrând El (Isus) în corabie, au mers după dânsul ucenicii Lui. Și iată vifor mare s'a făcut în mare, încât se acoperea corabia cu valurile: iar El dormea. Și venind ucenicii Lui, l-au deșteptat, zicând: „Doamne, mântuește-ne, că pierim!” Și le-a zis: „Ce sunteți infricați; puțin credincioșilor?” Atunci sculându-se, a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare. Iar oamenii s'au mirat, zicând: „Cine este acesta, că și vânturile și marea ascultă de El?”

Așadară viforul era mare. Valurile furioase izbeau corabia lui Petru, amenințându-o în fiecare clipă cu scufundarea. Apostolii se umplură de frică. Isus dormea. La un moment dat viforul deveni așa de îngrozitor, încât apostolii, care mai înainte nu îndrăzniră să-l trezească pe Isus, se apropiară de data aceasta de dânsul și-i ziseră: „Doamne, mântuește-ne că pierim!” Și Mântuitorul porunci vânturilor și mării să tacă. Și se făcu deodată o liniște mare.

Această corabie, bătută de valurile furioase și lovită de viforul inspăimântător și pe care oamenii credeau în primejdie de a se

scufunda, este Biserica catolică, care, — după vorba învățatului și evlaviosului episcop francez, Mgr. Landrieux, — tranversează Oceanul lumii, pentru a ajunge pe celălalt țărm, pe limanurile îndepărtate ale veșniciei”. Petru conduce această Corabie și Isus, care pare că doarme, o ferește de primejdiile încontinuu. Cu toate loviturile primite din toate părțile, ea își vede de misiunea ei; merge tot înainte, fără să se obosească, fără să greșească, fără să se scufunde

Și rari sunt veacurile care n'au văzut-o în luptă cu valurile, cu viforul, cu furtunile! După viforul evreesc care o lovi îndată după Rusalii, ia ieșirea ei din port, fu lovită de viforul îngrozitor al persecuțiilor sângeroase ale împăraților romani! — Și corabia cărmuită de Petru nu s'a scufundat!

Urma viforul năvălirilor barbare care sdruncinară aproape întreaga lume civilizată. — Și corabia cărmuită de Petru nu s'a scufundat!

Urmăra apoi lovirile furioase ale ereticilor și schismaticilor, ale lui Arie, Machedonie, Fotie, Kerularie, precum și asalturile mahomedanilor pe care cruciadele nu putură să le oprească! — Și corabia cărmuită de Petru nu s'a scufundat!

Urmează disordinile create de unii împărați germani, de ereticii Albingenzi, apoi anarhia creată de Luther, Calvin, Henric al VIII-lea, etc., care târără jumătate din Europa în sânge și noroi. — Și corabia cărmuită de Petru nu s'a scufundat!

Veniră și revoluțiile cele mai înfiorătoare, pusă la cale de francmasonerie, cu gândul diavolesc de a nimici corabia — cărmuită de Petru — fie sub numele de Pius al VII-lea, de Pius al IX-lea, de Leon al XIII-lea, de Benedict al XV-lea, de Pius al XI-lea, nu s'a scufundat!

Mari mulțimi de înfiorătoare vifore s'au abătut asupra Corabiei lui Petru, asupra Bisericii, și Biserica le-a înfruntat pe toate și le va înfranta și pe cele de azi, și de mâine și de totdeauna cu aceeași putere dumnezeiască pe care i-o dă Dumnezeuascu ei Fondator.

Să avem toată încrederea. Cu noi în corabie este Mântuitorul. El doarme, pentru a ne obliga să muncim, să ne jertfim și pentru a ne pune credința la încercare, așa cum a făcut cu apostolii. Indiferent de unde ar veni valurile, dela Răsărit, dela miazăzi sau miazănoapte, și oricât de turbate ar fi, nu vor putea scufunda barca lui Petru, pentru că e Isus Cristos care o susține.

Iubiți cetitori, dacă vreți să nu pieriți în valurile acestei lumi rele și răutăcioase, stați în corabia lui Petru și faceți ce Vă spune acest sfânt și negreșelnic Cărmăciuș pus de Dumnezeu. Ascultându-i cu venerație glasul, veți ajunge cu el la limanurile fericirii veșnice.

Ioan Vultur

Către iubiții noștri abonați

Am trimis tuturor abonaților, fie la nume, fie prin Onorații Preoți, provocare, arătând, care cu cât ne dă-torește.

Li rugăm pe toți, să binevoiască a ne trimite restanțele, ca să putem plăti și noi Tipografiei datoria ce o avem.

Intrucât nu vom primi în timpul cel mai scurt datoriile, vom începe a sista tuturor datorășilor gazeta, că de aci înainte nu mai putem trimite nimănui pe așteptare gazeta.

Pe datorășii neînțelegători îi vom da pe mâna justiției, după ce îi vom fi provocat mai întâi din nou și prin avocat.

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Munca misionarului

La porunca Mântuitorului „Mergând învățați toate neamurile, botezându-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt” Părintele Papa dela Roma trimite an de an misionari pentru încreștinarea păgânilor din toate părțile lumii.

Dar ce însemnează să fii misionar? Apoi mai întâi însemnează să fii cel mai bun preot sau călugăr, căci numai așa ți se îngăduie să pleci ca misionar. În rândul al doilea, să lucrezi cu vreme și fără vreme, ca pe păgânii cari nu cunosc pe Cristos să i faci să-L cunoască, botezându-i. Și în sfârșit, să fii misionar mai însemnează, să-ți părăsești părinții, frații și țara, fără speranța de a te mai întoarce.

Pentru ce aceste condiții? Pentru că drumul misionarului este presărat de nenumărate primejdii. Căci locurile pe unde merg ei sunt fără drumuri, râurile sunt fără poduri, cari râuri prin Africa sunt pline de crocodili și de șerpi mari și veninoși. Apoi atât căldurile cât și ploile sunt mari. De adăpost sunt numai colibe din crengi înfipte în pământ și acoperite deasupra cu puțină iarbă, în cari intră cu ușurință oaspeții nepoftiți, ca leii, leoparzii, șerpii

și elefanții, de care scăparea-i sau fuga, sau că-i omori tu pe ei, dacă-i poți. Câte odată se întâmplă, că rătăcești flămând prin păduri neumblate.

Cât privește convenirea sau întâlnirea misionarului cu păgânii, ce au fel de fel de apucături și obiceiuri rele, încă e împreună cu primejdiile. Căci bunăoară prin China, în unele locuri este obiceiul, să se omoare orice strein ce intră în sat, să-l amuțe cu câinii de jumătate sălbatici, sau să-l îngroape de viu. Până când prin Africa și prin partea de miazănoapte a Canadei se întâmplă că-i prind pe misionari și-i frig ca să-i mănânce. În Africa mai e obiceiul, că, după ce te leagă îți sug sângele cu paiul, în care timp îți joacă jocul tam-tam.

Ai reușit să scapi de toate acestea, apoi trebuie să începi a le vorbi cu o convingere mereu improspetată despre legea iubirii lui Isus Cristos, ceea ce constituie cu adevărat miezul trudei tale de misionar. Desigur că pentru a le vorbi, trebuie mai întâi să le fi învățat limba lor întortochiată. Dacă 2 sau 3 sau 20 sau 30 sunt aplecați să învețe și cunoască pe Cristos, apoi aceasta pregătire se face 2 ani. De ce? Apoi pentru a-i desbăra de credințele lor deșarte, idolești și de câte și mai câte a-

pucături slabe, trebuie muncă grea și îndelungată. În acest timp, misionarul cu ajutorul viitorilor creștini, face în satul lor conștător din câte 40 de familii, zic face o biserică din cărămidă nearsă, pentru a avea unde să slujească liturghie. De altfel misionarii au dispensă, să slujească sf. Liturghie orișunde. Încreștinarea păgânilor, e cea mai dulce mângâiere a misionarilor. După un răstimp de câțiva ani, în care un centru misionar, din acești noi creștini vin cu mite la sf. Liturghie, spovedanie și Cuminecare, firește din mai multe sate. La bolnavi misionarul face și pe medicul.

Numărul misionarilor de prezent este: 22,000 de preoți, 10,691 de călugări, 56.775 de călugărițe și 88,910 de ajutători cari învață pe catecumenii, în cei doi ani religia după care apoi primesc botezul. Anual primesc botezul câte 7—800,000 de păgâni.

Misionarii conduc: 800 de spitale; 2000 orfeline ce adăpostesc copiii orfani; 450 de azile de bătrâni, ce adăpostesc peste 20,000 de bătrâni și 120 de leprozerii, ce îngrijesc 20,000 de leproși. În toate aceste locuri călugărițele fac pe nețelele lui Cristos.

Mai nou sunt misionari și din România și anume: Anton Benchea și Gheorghe Gabor preoți în China, iar călugării: Anton Ciangău, I. Dumea și

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

De pe front

Foaițe verde de mohor
Plin de jale și de dor,
Floricea crescută'n vie
Am făcut o poezie,
Amar de zilele mele.
Când mă văd unde-am ajuns
Îmi vine jale și plâns
De când de acasă am pornit
Nouă luni s'au împlinit
Și de când m'am depărtat
Multe rele m'au mâncat.
Rele și gândurile
Pe toate drumurile.
Când de acasă am plecat
Ziuă bună îmi-am luat
Dela casa părintească
Dela iubita nevestă
Cea rămasă greu întristată
De copiii înjunghiați.
Copiii priveau la mine
Și plângeau plâns cu suspine
Întrebându-mă cu jale,
Tată, de ce te duci iară?
Iară eu când iam văzut
Plâns cu lacrimi m'a pornit
Și răspuns lor nu le-am dat

Ci cu drag i-am sărutat.
Copiii rămân plângând
Și nevasta suspinând
Iar copilul cel mai mare
Mă roagă cu mare dor
Ca să l las să mă petreacă
O ce jale și întristare
M'a cuprins la cea plecare!
Să-ți las toată grija ție,
Preaiubita mea soție,
De copii ca să grijești
Și de rele să-i ferești.
La gară când am pornit
Iacă trenul a venit.
Trenu' începe a fluera
Ochii prind a lăcrima
Gura începe a cuvânta:
Iubită soția mea
Noi acum ne despărțim,
Când ne-om mai vedea, nu știu,
Singular bunul Dumnezeu
Să vă ferească de rău!
O, iubiții mei copii,
Care rămâneți pustii,
Mai veniți încă odată
La al vostru iubit tată,
Ca să-mi dați o sărutare
Înainte de plecare.
Copiii m'au ascultat
Pe toți trei i-am sărutat
Iar pe urmă mama lor,
Plină de jale și dor

Mi-a strigat cu întristare:
„Dumnezeu ți-a juită'n cale”,
Trenul pleacă fluierând,
Copiii rămân plângând
Trenu-și ia direcția
Pân aproape de Volga
Acolo pe noi ne așteaptă
Armă, ranită și toate
Și ne îmbracă, frățioare
Dela cap pân la picioare;
În loc de traistă cu pită
Armă frumos oțelită;
Și în loc de casa mea
Mitraliera cea grea;
De nu poți mișca de ea;
Iar în loc de pălărie
Cască de militarie;
În loc de pâhar cu apă
Câte-un cranpân și lopată,
Ca să mergi să sapi cu ele
Să-ți păzești zilele grele.
Și apoi multe alte toate,
Să umbli din sat în sat,
Nebeut și nemâncat
Cu grea povară încărcat —
Trandafir și vioarele,
Dragi tinerețele mele,
Cum le petrec de cu jale
Jos pe malul Donului
În mijlocul Rostovului.
Nu știu, Doamne, ce-o ajunge,
Căci inima îmi tot plânge

De dorul copiilor
Și-a iubitei mamei lor.
Când gândesc la casa mea,
Mi-se rupe inima,
Căci dorul dela soție
E ca strugurul din vie.
Când încep a se îndulci
Vin și mi-i fură hoții.
Așa m'au furat pe mine
Și m'au despărțit de tine.
Doamne, ajută-mi, ca să scap,
Să trăiesc iară cu drag,
Să îmi cresc ai mei copii,
Să nu rămână pustii!

Soldat Gheorghe Șarlea, Tlur Obârșe 1943.

Ioan Frunză-Verde

(Urmare și sfârșit).

Auzind acestea Ioan Frunză-Verde a ieșit afară din corțile împăratului, și, năcăjit și amărât, s'a dus la boii lui, cărora le-a spus pățania cu fata craiului roșu. „Nu te supăra — ziseră boii — fără te du sub pământ până la muma Oțelului și zi-i să-ți facă un plug tot din fier, să nu fie în el nici macar un cui de lemn, apoi spune-i împăra-

Augustin Bunea

Cât de mare a fost acest blăjan, o arată cărțile ce s'au scris despre el

Din îndurarea lui Dumnezeu sunt pe pământ și oameni foarte învățați, cu foarte multă știință. Pe aceștia îi cinstim, căci ei ne călăuzesc pașii, prin gândurile pe cari le-au așternut în cărți, prin faptele pe cari le cunoaștem din viața lor. Oamenii învățați și virtuosi sunt exemple alese, cari rămân peste veacuri pururi prezenți în sufletele oamenilor.

Blajul a dat foarte mulți cărturari deosebit de importanți. În toată țara sunt cunoscuți marii cărturari ai Blajului. Orașelul acesta dela unirea Tâna-

osif Chelaru sunt în Africa. Toți sunt moldoveni catolici.

Natural că misionarii reclamă și cheltueli, pe cari Păr. Papa le acopere din colecta misionară ce se face în luna Octombrie în sânul tuturor creștinilor catolici din lume. Să nu uităm, ca, de ziua misionară, să dăm și noi ajutorul nostru, pe care să fim siguri că Cristos este cel care ni-l cere. Iar peste an să ne rugăm pentru un cât mai mare spor misionar, adecă de a face creștini, căci mai sunt 1 miliard 300 milioane de păgâni.

Păr. Octavian Fulcea

velor a fost, este și va fi o vatră luminoasă pentru toată țara. Dintre cărturarii Blajului vom vorbi în foaia de azi despre Augustin Bunea.

În cimitirul de lângă Gara Nouă un monument de piatră îți spune, că acolo se odihnesc oasele celui care a fost Canonul Augustin Bunea, cunosător al trecutului, cuvântător și predicator cum puțini au mai fost în Transilvania.

S'a născut la 14 August 1857 în comuna grănicerească Vad, județul Făgăraș. A învățat mai întâi la școala primară din Vad și la cea din Ohaba. Face liceul la Brașov și la Blaj. Simțind chemare pentru sfânta preoție, se duce la Roma, la cele mai vestite școli de teologie din lume. Acolo învață Sfânta Teologie și filosofie. Reîntors în Blaj, tinărului Augustin Bunea i-se încredințează osebite îndatoriri la Mitropolie, iar mai târziu ajunge profesor de teologie și apoi canonic. A călătorit prin toate țările culte din Apusul Europei și cu talentul pe care l-a dat Dumnezeu, a muncit din straja dimineții până în noapte, pentru biserică și pentru școală. A scris cărți de mare valoare, despre trecutul bisericii noastre:

1) Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa. 1892.

2) Chestiuni din dreptul și istoria bisericii române unite. Blaj, 1893.

3) Episcopul Ioan Inocențiu Micu Klain. Blaj, 1900.

4) Statistica Românilor din Transilvania. Sibiu, 1901.

5) Vechile Episcopii Românești. Blaj, 1902.

6) Discursuri. Autonomia bisericească. Blaj, 1903.

7) Episcopii P. P. Aron și D. Novacoviciu. Blaj, 1902.

8) Ierarhia Românilor din Ardeal și Ungaria. Blaj, 1904.

9) Amintirea lui T. Cipariu. Blaj, 1905.

10) Mitropolitul Sava Brancovici. Blaj, 1906.

A mai scris o carte despre Istoria regimentelor grănicerești. N'a tipărit-o, ci s'a păstrat în manuscris până în 1941, când a tipărit-o învățatul profesor Ștefan Manciulea.

Pe lângă aceste cărți a mai scris foarte multe studii și articole în *Unirea* din Blaj. A Bunea e unul din întemeetorii acelei foi bisericești, care apare și azi și pe care o recomandăm călduros tuturor. A mai scris în Foaia Bisericească, Tribuna, Transilvania și altele. Pentru studiile sale deosebit de importante a fost ales membru al Academiei Române.

După legea firii, dată de Domnul, dat este omului să moară. Canonul Augustin Bunea a murit la 30 Noembrie 1909. Cu

acest prilej dureros, poetul Aron Cotruș a scris o poezie:

Te scaldă neam în lacrimi, căci
[Bunea nu mai este!
O! plânge, plânge viața-i, eroica-i
[poveste

Căci El s'a dus în moarte și n'o
[să vină iară
S'aducă zori de bine și 'n inimă
[primăvară.

Acum cunoaștem spada ce-a în-
[fruntat dușmanii,
Acum cunoaște clipa ce nu știură
[anii.

Mărețu-i sbor de vultur și inima
[adâncă
Nu-i creer, nu e o rază, s'o tăl-
[măcească încă.

E noapte — oarbă noapte, pe
[ceruri nu sunt stele,
Dar treze stau în ceață a noastre
[citadele.

Ești mort — dar totuși viu ești
[în inimile noastre.

La moartea unui om mare se potrivesc de minune cuvintele poetului:

Triumf ceresc e moartea
Când moare muncitorul,
Urmașilor din lume
Lăsând brăzdat ogorul,
Iar cei rămași în viață
Admir pe celce moare
Zicând — pentru-a lui țară
Trăit-a și-a murit.

Cu prilejul morții lui Augustin Bunea, clericul din Blaj sub conducerea președintelui de pe a. tuncia Alexandru Lupeanu-Melin și fost director al acestei gazete,

tului că-i vei ara și sămăna câmpul". Așa a plecat Ion Frunză Verde; s'a dus sub pământ la muma Oțelului, care i-a făcut plugul cerut, apoi a venit cu el la cei doi boi și cu toții au plecat la câmpul împăratului să înceapă lucrul. Boii l-au sfătuit că de cumva va veni fata împăratului cu mâncare la el, să nu cumva să stea pe loc, ci să are necurmat, că în minutul când va sta cu plugul, își va pierde și el capul și boii. "Bne — le-a zis Ion boilor — să știți că nu voi sta pe loc".

Avătura a mers cu atâta spor încât, când a fost soarele la prânz, din tot câmpul împăratului, Ion Frunză-Verde nu mai avea decât vreo 3 brazde de răsturnat. Atunci a văzut că vine fata împăratului, aproape fugind, să-i aducă de mâncare, și când s'a apropiat de Ion i-a zis: "dragul meu, stai numai puțin pe loc că vei fi ostenit tare și iată că eu ți-am adus de mâncare și de beut" — și plăcând i-a întins bunătațile de mâncări. Lui Ion i-s'a făcut milă văzându-o cum plânge, și a strigat

boilor să oprească din brazdă. Fata, îndată ce l-a văzut stând pe loc, s'a apropiat de plug și a călcat pe grindeul lui. Îndată Ion, plugul și boii au început a se scufunda în pământ, de nu li-se mai vedeau numai coarnele. Murgaciu i-a zis voinicului: "Așa, frate Ioane, că ne-ai mâncat capul". Călăciu, prietinel lui de jug i a strigat Murgaciului: "Hai, frate, să ne trudim, sa ieșim afară din pământ, că de nu, ne prăpădim". Boii s'au luptat cu greutatea pământului și abia pe când insera au putut ieși afară. Murgaciu a luat atunci, cu coarnele soarele dela sfîntit și iar l-a pus la răsărit, apoi au gătat pământul de arat și l-au și sămănat cu grâu crescut. Oprind boii soarele pe cer, grăul a răsărit și s'a copt tot în o zi, apoi l-au secerat, l-au dus la moară și au copt din făină cei patru colaci ceruți de împăratul, încât din ei a putut mânca el și toată curtea, vreme de trei ani.

Ion Frunză-Verde s'a înfățișat înaintea împăratului, spunându-i că a isprăvit lucrul cerut și că acum să-i dea fata de soție.

Dar împăratul viclean i-a spus: "Ți-o dau, dacă mă vei muta de aici cu toată curtea mea, în un car peste Marea Roșie". Amărât a plecat feciorul nostru la cei doi boi și le-a spus vorbele împăratului: "Du-te din nou sub pământ, la muma oțelului și spune-i să-ți facă un car, cu totul de fier, apoi vino cu el la noi". Când a adus Ion carul, boii l-au sfătuit așa: "Bagă de seamă, dacă vei ajunge la curtea împăratului, numai atâta să încarci carci pe car, până când vei vedea că Murgaciu bate cu urechea. Când va înceta ei, să nu mai pui pe car nici cel mai mic lucru, căci nu-l mai putem urni din loc". Așa a făcut feciorul, a încărcat pe car toată curtea împăratului și înjugând boii au plecat până la Marea Roșie. Ajungând aici, Murgaciu a suflat peste apă cu narea stângă pe care trăgea aer rece, și îndată toată marea a înghețat de au putut trece cu toții dincolo. Când s'au văzut pe țărmul celălalt, Murgaciu a suflat din narea dreaptă, pe unde trăgea aer fierbinte, și îndată s'a desghețat

marea și s'a încălzit apa încât începea a clocoti.

Văzând împăratul această minune, i-a dat lui Ion Frunză Verde fata de soție. Ion a plecat cu mireasa și cu boii lui până la ciurdă. Aici boii-i-au grăit: "Ioane, te-am însurat și te-am îmbogățit, acum mai trebuie să-ți facem și o curte domnească". "Bine ar fi de ați putea-o face" le-a zis Ion. Murgaciu a suflat odată către răsărit și către sfîntit și către amiază și și către miezul nopții, și îndată s'a făcut o curte plină de grădini cu tot felul de pomi și în tot pomul cântau câte 10 feliori de paseri. "Acuma, Ioane — i-au zis din nou boii — ți-am făcut de toate, dar vă știți că nu peste multă vreme noi vom muri. Tu să ne îngropi, pe mine și pe Călăciu, înaintea curții și să ascultă cât vei trăi de spusa noastră. Anume: sfatul la muiere nici odată să nu ți-l dai, că de ți-l vei da îți vei pierde capul". Când a fost a treia zi, boii au murit și Ion Frunză-Verde i-a îngropat peste noapte de n'a știut nimenea.

Odată a văzut Ioan că din

Dumineca Misionară

— Lumina în întunec luminează —

În Dumineca de 31 Octombrie 1943 se prăznuiește în toată lumea catolică a 17-a Zi Misionară. Dela un capăt la altul al lumii, creștinii catolici își dau obolul lor pentru reîntoarcerea păgânilor și a răucredincioșilor la sânul Sfintei Biserici Catolice.

Cu încreștinarea popoarelor se ocupă Papa dela Roma prin Ministerul său de Propagandă, adică prin *Congregația de Propaganda Fide*, care este condusă de un cardinal și mai mulți înalți preoți de ai Bisericii. Sub ascultarea ei stau toți preoții misionari și credincioșii din ținuturile îndepărtate ale Misiunilor Catolice. Sub ascultarea ei am stat și noi catolicii răsăriteni până la 1 Mai 1917, când Papa Benedict al XV-lea, de pie memorie, a înființat *Congregația Orientală*, adică Ministerul Papei pentru catolicii din Răsărit. În ajutorul acestor două Congregații Papii dela Roma au întemeiat așa-numitele Opere Pontificale. Așa este *Opera Pontificală pentru Pro-*

au tipărit un volum — *Albumul Bunea* — în care au adunat tot ce au scris oamenii învățați despre A Bunea. În aceeași vreme a tipărit un volum la fel și marele învățat și prieten al lui Bunea, N. Iorga. Din scrisul lor se poate vedea și mai clar, ce mare cărturar a fost Augustin Bunea.

Iosif E. Naghiu

propăduirea Credinței în care se pot înscrie membrii toți creștinii catolici. Este apoi *Opera Pontificală a Sf. Apostol Petru*, care întreține Seminariile în Africa, Asia Mică, India, China, Japonia, America și în alte țări. Aceasta are de scop ca să formeze, pentru fiecare națiune încreștinată, preoți din sânul ei, adică din aceeași națiune, pentru ca astfel predicarea Evangheliei lui Hristos să fie mai ușoară și mai cu fruct. Mai este și *Uniunea Misionară a Clerului* în care sunt înscriși preoții și călugării cari predică Evanghelia Răscumpărării și ajută Misiunile îndemnând pe creștini să-și dea obolul lor la colectele ce se fac și'n acelaș timp se roagă pentru întoarcerea popoarelor din rătăcirea păgânismului la Hristos.

E de datorința fiecărui creștin catolic să ajute aceste opere.

Cum putem ajuta acestor sărmani? În două feluri: mai întâi în ziua de 31 Octombrie și'n săptămâna ce urmează, când se face *colecta pentru Misiuni*, jertfînd din plăcerile noastre, dând o mică parte din ce avem mai mult decât ne trebuie adică din ce ne prisosește. Putem da și alte bunuri materiale cari se vînd și banii se folosesc pentru Misiuni. Toți banii cari îi strîng preoții în aceste zile se adună și se trimit la Roma, de unde apoi Papa îi împărțește unde este de lipsă. Îi mai putem ajuta pe necredincioși, rugându-ne Bunului Dumnezeu ca să-i aducă la dreapta credință și să ușureze greutățile misionarilor și făcînd bine pentru ei.

Numai dacă vedem, ce se fac cu acești bani, numai atunci ne dăm seama, ce bine mare facem, când ajutăm misiunile.

Înainte de toate, pe preoții misionari cari propovăduiesc Evanghelia lui Cristos din ținuturile înghețate ale Polului Nord până în ținuturile cele mai infierbântate ale pămîntului, printre sălbateci și animale veninoase, pe acești misionari Papa îi ajută ca să poată trăi, fiindcă în țările păgâne și necredincioase ei nu primesc salariu dela stat. Apoi, acești misionari deschid pe unde merg școli, în cari învață pe prunci catehismul catolic și-i botează, ba de multeori tot misionarii trebuie să-le dea și de mîncare acestor copii botezați, fiindcă părinții lor păgâni îi alungă dela ei, dacă văd că s'au încreștinat. Pe lângă școli, celor încreștinați le trebuie biserici, unde să se poată ruga și să asculte Sf. Liturghie și cuvîntul Mântuirii din gura misionarului. Pentru acești încreștinați misionarii, adică predicatorii deschid seminariile, unde le formează preoți din nația lor și ridică spitale unde călugării și călugărițele îngrijesc de cei bolnavi și le dau medicamente. Fiindcă misionarul trebuie să fie de multeori nu numai doctorul sufletelor ci și al trupurilor. Vă puteți închipui deci, iubii cititori, cu câte jertfe trebuie să întreprindă atâtea opere bune și mai ales azi când Papa trebuie să mai ajute și pe cei cari au fost răniți, pe orfani sau pe cei rămași fără adăposturi din cauza războiului. Iată deci, ce se face cu banii cari se adună pentru Misiuni.

Cel care dă pentru Misiuni este răsplătit de Domnul Hristos în ceruri însutit și înmîit. Apoi, catolicii înscriși în *Opera Pontificală pentru Propagarea Credinței*, câștigă la

sărbătorile mai mari ale anului și'n ziua înscrierii lor ca membrii îndulgință plenară, adică iertarea pedepsei vremelnice pentru păcate, dacă se spovedesc și se cuminecă pentru împrăștierea credinței, după gîndul Sf. Părinte dela Roma. În felul acesta, cei încreștinați cu ajutorul nostru, precum și preoții misionari, mulțumesc celor ce le ajută și se roagă pentru binefăcătorii lor, cerșînd dela Părintele Indurărilor, pentru toți, sănătate, pace și fericire.

În sfîrșit, să nu uităm niciodată că noi Românii Uniți avem o *torință specială* de a ajuta aceste opere, fiindcă și Papa ne-a ajutat pe noi cu multe milioane. Mai întâi, când s'au clădit școlile cele noi dela Blaj: Institutul Recunoștinții, Școala Comercială și Școala Normală de Învățători. De aceea, fiiertatul Mitropolit Vasile Suciu, sfătuit de un luminat sfințic de al său, a lăsat să fie săpate în marmură, în latinește, cuvintele: „Din dărnicia Papei Pius al XI-lea”, cari se văd și azi pe frontispiciul acestor școli. Apoi, tot Papa Pius al XI-lea — binecuvîntată să-i fie memoria! — a clădit și înzestrat în Roma un mare și frumos Seminar pentru clericii Români, care a costat multe milioane. Așa dar pruncii noștri învață în școli clădite în mare parte de Papii dela Roma și niciodată, oricît am fi de recunoscători și oricît am da de mult, nu vom putea pune la cântar danile noastre cu binefăcările Lor.

Să dea Dumnezeu, ca ajutorul nostru pentru Misiuni să fie mai mare decît în anul trecut și să aducă un rod cît mai bun după vorba Mîntuitorului: „Și alte oi am, cari nu sunt din staulul acesta; și pe acelea trebuie să le aduc. Și glasul meu vor asculta și va fi o turmă și un păstor” (Ioan 10, 16).

Traian Bălan

groapa boilor lui au răsărit doi paltini frumoși cu crengile de aur. S'a gîndit el mult și a tălcuit ghicitoarea următoare, vestind pe toți să-i spună că cine va ști cu adevărat, din ce au răsărit cei doi paltini cu crengile de aur, el îi va da toată cartea și averea sa și va pleca singur în lume numai cu băta subsuoară. Vestea s'a lăsat în toate părțile și au început a veni oameni din toată țara, să afle ghicitoarea lui Ioan Franză-Verde. Toți cei cari veneau erau poștiți în casă și Ioan le spunea, să pună pe masă câte 3000 floreni, de va ghici ghicitoarea va lua casa și toată avzrea lui; de unde nu, banii aveaz să rămână în stăpînireă lui Franză-Verde. Multă lume a venit din multe țări, dar nimeni n'a putut ghici, de unde au răsărit cei doi paltini cu crengile de aur.

Odată, între cei mulți veniți, a sosit și un flăcău, care-i era drag nevastă lui Ioan, de pe când ea era nemăritată și locuia la curtea tatălui ei, a împăratului. Franză-Verde nu era atunci acasă, ci se găsea la vînat. Feciorul a

întrecat pe muiere, nu cumva știe din ce au răsărit cei doi paltini? „Nu — îi zise femeia. „Atunci vezi și întrecăbă pe Ion dacă va veni dela vînatătoare, și pe mîne dimineață să-mi știi spune”. „Bine — i-a răspuns femeia — fii pe pace că până a doua zi voia afla”.

Seara când s'a latorș Ion dela vînatătoare l-a întămpinat muierea cu apă caldă de spălat, zicându-i: „Dragă bărbate, de când suntem noi împreună și tu nu știi nici acuma, cît lmi ești de drag. Când te văd, sufletul meu par'că întinerește și nu știu cum ași face, să nu-ți mai ies nici odată din voce. Și totuși tu nici odată n'ai vret să-mi spui, de unde au răsărit cei doi paltini. Spune-mi dragul meu, că eu nu am nimica mai de preț în lume decît pe tine”. Ioan Franză-Verde, când a auzit vorbele ei dulci, a uitat de sfatul pe care i-lau dat boii, și i-a spus muierei taina celor doi paltini. Femeia vicleană abia a aflat vestea și înainte de revărsatul zorilor a alergat la locul unde era ascuns feciorul

cel pe care-l inbea ea din tinereță și i-a spus totul. Acesta a doua zi s'a înfățișat la casele lui Ioan Franză-Verde și, la întrebarea lui din ghicitoare, i-a răspuns că paltinii au răsărit din cornele boilor. „E drept — i-a zis Franză-Verde — dară tu nu ai ghicit acest lucru din capul tău ci ți l-a spus muierea mea. Eu mă țin de făgăduială și plec dela casa și cartile mele pe cari ți le dăruiesc ție, dacă-mi vei spune mîne de unde răsare soarele?” „De unde a răsărit și astăzi zise feciorul”. „Vom vedea — îi răspuns Ioan. A doua zi dimineața toată lumea a rămas minunată, văzînd că soarele răsare dela stînișit și nu dela răsărit. Pasă-mi-te Dumnezeu, care era nănașul lui Franză-Verde, a săvârșit această minune, ca să nu-l alunge feciorul și cu nevasta cea vicleană pe Ion dela casa și avatul lui.

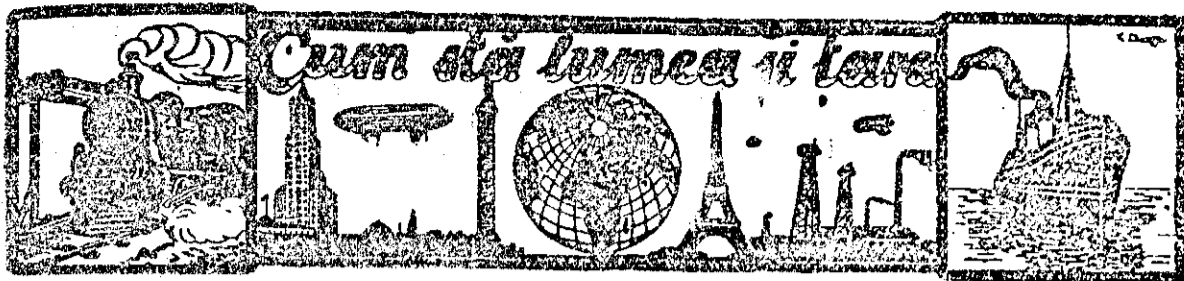
Cunoscînd Franză-Verde vicleania muierei a chemat un sfat de judecată dintre toți bătrânii din țară. Aceștia adonați au hotărît ca muierea, după păcatul

făcut, să fie spănzurată. Așa a pedepsit Dumnezeu nedreptatea, iar pe Ioan Franză-Verde l-a ținut multă vreme în viață. Și de n'o fi murit, trăiește și azi la casele lui.

S. M.

Unde trăese cei mai bătrâni oameni

După datele statistice, cei mai bătrâni oameni trăesc în Bulgaria. Acum câțiva ani s'a vorbit mult de cel mai bătrîn locuitor al Bulgariei, păstorul macedonean Kosta Dimitroff, care atinsese frumoasa vîrstă de 121 de ani. Mei nou a făcut senzație Vladimir Popoff dintr'un sat de pescari în apropiere de Varna, care în vara anului 1940 a sărbătorit — în vîrstă de 122 ani, împreună cu soția sa care este cu doi ani mai tîncără — 100 ani de căsătorie. În lucrătorea acestui bătrîn lucrează cinci generații din familia sa.

Conferința dela Moscova

Radio Moscova a anunțat că șefii delegațiilor engleze și nord-americane, dl Eden și Hull, însoțit de dl Harison, noul ambasador al Statelor Unite în Rusia, au sosit și că sfatul celor trei mari puteri a început.

Toată lumea așteaptă, să vadă, care va fi rezultatul acestei conferințe.

Zărele engleze, cari se ocupă pe larg de ceea ce se va discuta la Moscova, lasă să se înțeleagă, că cererile rusești vor fi primite de către anglo-americani.

Turcia așteaptă cu îngrijorare hotărârea celor trei puteri, pentru că de ea va depinde politica externă.

Aliații sunt nemulțumiți de Italia lui Badoglio

Zilele trecute a avut loc o înțelegere între generalul american dl Eisenhower și mareșalul italian Badoglio.

După cum anunță un ziar din Geneva, generalul Eisenhower și-a arătat nemulțumirea față de purtarea unei părți din populația italiană. În primul rând — a spus el — armata italiană se înșală, crezând că războiul s'a terminat pentru ea, odată cu încetarea luptelor între aliați și italieni. Italia să nu uite, că a fost una din aliații puterilor Axei. Statul major al lui Badoglio va trebui să dea toate informațiile statului major aliat, mai ales cu privire la secretele ce ar deținea în legătură cu trupele germane.

Din aceste declarații se poate vedea, că aliații cer ca Italia să lupte din toate puterile ei contra Germaniei. Cu alte cuvinte, sunt nemulțumiți că mareșalul Badoglio nu a fost în stare să le predea lor întreaga armată italiană.

Foamea din India

În India, în loc ca foamea să scadă, crește mereu. Datele comunicate de guvernul englez nu sunt adevărate. Numărul oamenilor cari mor de foame este foarte mare. Numai pe străzile localității Bengal au murit 130 mii de indieni. După cum a declarat ministrul Indiilor, numărul celor morți din cauza lipsei

de mâncare se ridică la 9000 cazuri pe săptămână.

Japonia va recunoaște guvernul național indian

Numărul indienilor cari se înrolează de bună voie în armata națională, pentru a lupta alături de naționaliști la eliberarea Indiei, crește din zi în zi. Autoritățile engleze au foarte mult de furcă cu răsculații indieni. Tinerimea face manifestații pe străzi, cerând independența. Răscoalele se înmulțesc pe zi ce trece.

Mai nou, se află că indienii, sub conducerea lui Subhas Chandra, au format un guvern național.

Știrile sosite din Tokio anunță că Japonia va aproba noul guvern indian și că îl va ajuta în lupta sa contra Englezilor.

Războiul Japoniei

Japonezii au reluat ofensiva în China. În prezent trupele japoneze înaintează pe malul drept al fluviului Salvin.

Orașul Pienma și localitatea Tatangte au căzut în mâinile japonezilor.

La granița dintre China și Birmania au fost încercute puternice forțe chineze, cari sunt pe cale de a fi nimicite.

După mai multe lupte grele, legăturile dintre trupele ciungchingheze, adică a Chinezilor cari țin cu Anglia, și cele nord-americane au fost tăiate.

Trupele aliate, cari se găsesc la granița Indiei și a Birmaniei sunt îngrijorate de înaintările repezi ale trupelor japoneze. Pentru a se putea opune atacurilor nipone, concentrează armate noi.

Discursul d-lui mareșal Antonescu

Dl Mareșal Ion Antonescu, conducătorul Statului, a ținut la posturile noastre de radio un discurs, adresându-se tineretului român.

Mareșalul Conducător, în cuvinte frumoase, a dat diferite sfaturi de felul cum trebuie să se poarte tinerimea de azi, în școală, în familie și în societate,

după ce scapă de sub ochii ocrotitori ai părinților.

Intre altele, Conducătorul a spus:

„— Fiți buni români!

„Iubirea de patrie este unul din cele mai nobile sentimente și cel care nu simte în sufletul său focul nebiruit al acestei iubiri se exclude (iasă) sigur dintre adevărații oameni.

„Lupta continuă mai înverșunată și mai distrugătoare ca niciodată.

„De aceea, ca să fiți vrednici, trebuie ca, luminându-vă mintea și nobilându-vă sufletul, să va oțeliți și trupul, pentru a avea energia (puterea) necesară trăirii neamului peste veacuri“.

Luptele hotărâtoare din războiul acesta se vor da în anul 1944

Ziarul bulgar „Zora“, într'unul din numerile sale trecute, se ocupă îndeaproape de mersul războiului. Părerea sa este, că, de acum înainte, Rusia dorește mai mult decât Germania, să se termine războiul. În urma pierderilor avute, armata rusească s'a săturat de război.

În timp ce Rușii își aruncă în luptă ultimele rezerve, Anglo-americanii așteaptă liniștiți să treacă vremea. Ei au de gând să aducă trupe mai multe în Europa, numai după alegerile prezidențiale, cari vor avea loc în Statele Unite, așa că marile bătălii hotărâtoare în acest război se vor da numai în anul 1944.

Comuniștii englezi cer al doilea front

D. Pollit, secretarul general al partidului ca să întărească și să mărească frontul englez din Europa, pentru că în felul acesta să se vină cât mai curând în ajutorul rușilor. D. Pollit mai cere apoi să se mobilizeze forțele antifasciste din sânul mișcărilor muncitorești, spunând că trebuie să se pretindă tuturor jertfe fără deosebire.

Războiul din Italia

În Italia de miazăzi se dau lupte grele pe malurile râului Volturno și în regiunea Campobasso.

Armata 8 a britanică a atins localitățile Monteciliano și San Stefano, așezate lângă Campobasso.

O parte din râul Volturno a fost recucerit de germani.

În Marea Mediterană submarinele germane au scufundat 7 vapoare anglo-americane.

Înaintarea aliaților din Italia de miazăzi fiind foarte anevoioasă, anglo-americanii pregătesc trupe, pentru a debarca în regiunea Romel. În felul acesta vreau să deschidă un nou front de luptă în Italia. Rămâne să vedem dacă își pot împlini planul, deoarece Germanii au luat din bună vreme măsurile de apărare.

Războiul cu Rusia

După o odihnă scurtă, luptele pe frontul răsăritean s'au înasprit din nou.

În partea de răsărit a Niprului, în regiunea Melitopol, Rușii atacă cu puteri mari trupele germane, fără să țină seama de pierderile grele pe cari le au.

La miazăzi de Gomel, trupele sovietice, cari voiau să străpungă linia germană, au fost respinse.

Încercările rusești de a mări capul de pod de pe malul drept al Niprului, din apropierea Kievului, au fost zădărnice de germani.

La Kremenciug, opt divizii de infanterie rusești sprijinite de escadrile de avioane au spart frontul german pe o întindere de 4 Km. Datorită puternicilor contra-atacuri ale rezervelor germane, după lupte crâncene, spărtura a fost închisă din nou. În această regiune luptele continuă.

În sectorul Kiev-Cernigov se dau lupte grele.

La Smolensk, Rușii atacă cu puteri mari trupele germane, cari se apără cu îndârjire.

Încercarea sovietică de a debarca pe coasta de răsărit a Crimeii a dat greș. Forțele rusești au fost nimicite.

Agristule, fii apostol!

De aceea leagă-te cât mai strâns de sfânta Maică Biserică! Fii mândru că te-ai născut creștin catolic; tu ești de două ori român, dupăcum a spus marele Papă Pius al XI-lea: prin sânge și lege. Apără-ți credința ori de câteori o vezi atacată de dușmani! — Roagă-te pentru unirea tuturor în credința catolică!

De prin sate

Mare praznic la Șimand,
jud. AradSfințirea bisericii și a Mo-
numentului Eroilor —

Duminecă, în 2 Octomvrie a. c., P. S. Sa Dr. Ioan Bălan, Episcopul Lugojului, s'a oprit în frunțașă parohie Șimand a păr. Ioan Fântănaru. Excelența Sa Episcopul Ioan sosește încă de Sâmbătă la Șimand, însoțit de Păr. canonic I. Pioscariu, Protopop Dr. I. Voștinariu, secretar Dr. I. Deliman, preoții Aurel Birău, P. Tufescu prim-notar cons., Iosif Stoica și Gheorghe Mitruțiu. La gară întâmpină pe P. S. Sa un impunător banderiu de călăreți și o delegație a credincioșilor în frunte cu dl pretor al plasei sf. Ana. Dr. A. Puticiu, care salută pe înaltul oaspe într-o vorbire frumoasă. La biserică parohială aștepta poporul îmbrăcat în haină de mare sărbătoare, iar o frumoasă poartă triumfală străjuia mulțimea cu scrisoarea: „Bine ați venit”. Aci salută pe Excelența Sa șefii autorităților locale, iar eleva Rodica M. Fântănaru predă Episcopului un frumos buchet de flori naturale.

În ușa bisericii Păr. I. Fântănaru întâmpină pe P. S. Sa cu crucea și evanghelia, apoi rostește o impresionantă cuvântare, din care desprindem următoarele date mai însemnate: biserica s'a edificat în 1901, pe intravilanul dăruit de marelă vlădică orădan, Mihail Pavel; zidirea s'a făcut cu cheltuiala Fondului Religionar, iar credincioșii șimandani au prestat 2500 zile de lucru. Pentru restaurarea și frumoasa pictare a bisericii credincioșii au donat cu toții sume mari de bani, dintre cari frunțașul Petru Trifu senior a dat singur 450 mii Lei, iar fiul său Petru Trifu junior 50 mii Lei. Mai amintește ținuta demnă a parohienilor șimandani, cari întru toate sunt oameni, chiar și față de Presa Bună, ca unii ce au tot la 16 suflete câte un exemplar din gazeta „Unirea Poporului”.

P. S. Sa Episcopul răspunde adânc impresionat de cele raportate și laudă râvna și jertfa șimandrenilor pentru Casa Domnului.

Îndată se începe apoi slujba vecerniei cu rugăciunile începătoare dela sfințirea bisericii.

Seara oaspeții au luat masa în casa ospitalieră a Părintelui Ioan Fântănaru.

Duminecă în zorii zilei, glasul duinos al clopotelor chema din nou creștinii la rugăciune. Se oficiază sf. Liturghie arhierescă, pontificând P. S. Sa Episcopul Ioan, înconjurat de un impunător săbor de preoți. Cântările le execută corul bisericesc unit din Arad, sub conducerea d-lui profesor Tiberiu Grozescu.

După rugăciunea amvonului toți cei de față trec în curtea bisericii, unde străjuiesc două monumente frumoase din marmoră albă, unul al Eroilor șimandani și celălalt la

mormântul studentului Ionel O. Trifu, cari s'au ridicat pe cheltuiala credinciosului nostru Petru Trifu senior.

P. S. Sa Episcopul sfințește apa și monumentele, apoi într-o frumoasă cuvântare arată măreția gestului de jertfire totală pentru Patrie, în apărarea căreia cu toții trebuie să plecăm, atunci când primejdia amenință. Cere apoi binecuvântarea Celui de sus peste greu încercatul neam românesc, căruia să-i hărăzească Dumnezeu un apropiat viitor de aur.

Urmează un banchet în casa frunțașului Petru Trifu, la care iau parte 100 persoane. Aci vorbește P. S. Sa Episcopul Ioan, închinând pentru Sfântul Părinte al creștinătății, Papa Pius XII, M. S. Regele Mihai și Mareșalul Conducător. Dl pretor Dr. Al. Puticiu închină pentru P. S. Sa Episcopul, iar păr. profesor Ion Teiușanu dela Beiuș, pentru solidaritatea națională și înfrățirea tuturor românilor.

Toate înfăptuirile ce le-am văzut la Șimand pot servi ca o pildă vie de urmat și de alți credincioși ai bisericii noastre.

Cinste vouă, credincioșilor și mandani, și vrednicului vostru păstor sufletesc.

Păr. IOSIF STOICA

Astra la sate

În ziua de Duminecă 17 Octomvrie, Astra, despărțământul Blaj, a eșit din nou pe sate pentru a duce cât mai multă lumină.

În comuna Șoroștin au coborât domniile profesori Ioan Vultur și Ioan Popa, dna prof. Aurora Tămaș, dș. prof. E. Viciu dela școala normală de fete cu 30 eleve din clasa a VIII, și dl medic Dr. Nicolae Mohaiu din Valealungă. Trimișii Astrei au fost primiți cu porți de triumf. Mai întâiu s'a făcut, la biserică „litia euharistică pe timp de războiu” și a predicat Păr. Ioan Popa despre „necesitatea de a duce o viață cât mai creștinească”. După litie s'a desfășurat programul artistic-cultural al Astrei în curtea școlii.

După cuvântul cald de deschidere ai dlui director Haba, au urmat multe și frumoase declamări și cântări naționale din toate ținuturile românești, susținute de elevele școlii normale de fete din Blaj. Intre cântece și declamări s'au întretesut vorbirile domnilor Dr. Nicolae Mohaiu, despre „Drepturile Românilor” și Prof. Ioan Vultur despre „Creșterea copiilor în frica lui Dumnezeu”. Atât predica din biserică, cât și vorbirile conferențiarilor, cât și frumoasele cântări românești cântate cu măiestrie de harnicele eleve blăjene sub conducerea dș. Ana Fărășanu, au plăcut foarte mult celor peste o mie de săteni din Șoroștin și jur.

Serbarea s'a încheiat cu înflăcărată vorbire a Părintelui Socaciu, care a mulțumit Astrei pentru cinstea ce i-s'a făcut comunei, cerctându-o și ducându-i lumină și mân-

găere. — La urmă trimișii Astrei au făcut o vizită Părintelui Socaciu, care i-a oprit pe toți la o bogată cină, aranjată în cinstea lor de familia Sfinției Sale și de Reuniunea Mariană a femeilor.

Amintim aci că Șoroștinenii sunt oameni harnici, mândri de neamul lor și iubitori de lumină și muzică.

În comuna Bita au coborât în aceeași zi domniile primpretor V. Micu și profesorii Dr. Al. Todea și Dr. Aurel Leluțiu. Și aci s'a făcut mai întâiu slujba pentru eroii din sat și a predicat Păr. Dr. Todea. După litie, în curtea școlii s'a desfășurat programul artistic-cultural susținut de elevii fanfariști dela liceul „Sf. Vasile” din Blaj și au vorbit cu multă căldură în numele Astrei-Blaj, domniile: V. Micu despre „Dorința de a munci cât mai mult și mai bine pentru țară și neam” și Prof. Dr. Leluțiu despre „Dreptatea cauzei românești”. La sfârșitul serbării, mulțimea s'a despărțit încântată de cele ce a auzit, iar trimișii Astrei au fost cu toții oaspeții Părintelui Mărginean, care le-a oferit o cină bogată.

Corresp.

Pentru acei cari vreau
să scrie ostașilor români
din Germania

Marele Stat Major aduce la cunoștință celor care trimit corespondență elevilor aflați în școlile militare, raniților și bolnavilor din spitale sau oricărui militar aflat în Germania, că sunt obligați a scrie adresa cu litere latine de preferință, cu mașina de scris după următoarele norme.

1. În față sus, cuvântul Feldpost.
2. Numele, pronumele și gradul destinatarului (în limba română)
3. Școala, comandamentul sau unitatea unde se află (în limba germană).
4. Orașul de destinație scris corect și citeț, urmat de cuvântul Germania.

Toate scrisorile cari nu vor avea adresa după normele de mai sus se vor înapoia expeditorului.

Agristule, adă-ți aminte

că trebuie să-ți mântuești sufletul și că în acest scop trebuie să faci un păcat de moarte. De cumva, din nefericire, ai căzut în păcat de moarte, nu uita să te duci cât mai repede la un preot catolic și să faci o spovedanie bună. — Adă-ți aminte, să te rogi și pentru mântuirea semenilor tăi.

Adevărul nu se spune în șoaptă, deci cine pleacă urechea la șoapte acela aude numai minciuni.

Din popor

Strigoii

Cred că nici dumneata, cetitorule, nu crezi în strigoii, cum nu cred nici eu.

Dar, dacă ai fi ascultat povestea pe care mi-a spus-o badea Nicolae, om trecut de 80 de ani, mai că și-ar veni să-ți schimbi părerea.

— Eram copil andru, își începe el povestea, așa ca de vreo 13—14 ani, și eram slugă la un sas în Jidveiu. Am tot auzit eu că stăpâna e strigoale, că ia laptele dela vaci și alte minunății. La drept vorbind, lapte ca la vacile noastre nu era în tot satul. De două ori veneam din grajd cu șuștarele spumoase, dela muls.

Se apropiu Sânzienele. Am auzit eu din bătrâni că, dacă stai sub grapă, pe gunoi, în noaptea de Sânzienă, apoi vezi toate strigoile cum sboară pe sus. Și m'am socotit să încerc. Mi-am tocmit eu niște paie pe gunoi, m'am așezat frumos și cu tot chinul am așteptat și am așteptat. Norocu că erau colții la grapă cam tociți.

Colo pe la miezul nopții, fiind o lună ca ziua, iată, frate dragă, că se văd colo către Căpâlna niște negrețe, care veneau ca furtuna. După ce au făcut câteva rotogoale pe deasupra curții, în care timp eu tremuram ca varga, să nu mă vadă, iată că una câte una se băgau pe gaura hornului fără nici o greutate. M'am sculat de sub grapă și m'am dus încet la fereastră. Când colo ce să vezi, dragă? Erau cinci. însă îmbrăcate numai cu câte o ie albă, și jucau și săreau prin casă ca niște drăcoace.

Dela un timp numai ce văd? Fiecare se ungea cu o unsoare ce era pe sobă și care cum se ungea, tuști pe horn. Mă împinge necuratul și mă bag în casă, după ce au plecat ele, mă desbrac și mă ung și eu cu unsoarea dracului. Și dintr'odată am devenit ușor ca o peană, încât ași fi putut intra și pe gaura cheli. Dar mă'indeamnă cineva, să ies și eu pe horn. Numai m'am gândit și am fost afară. Și acum, după ele băiete Șburam ca o pasăre unde vream și cum îmi plăcea, dar de departe nu le scăpam din ochi pe strigoaiele mele. Deodată mi-se acață ciocul la opincă în ceva. Când mă uit, ce să vezi?

Era globul din vârful turnului dela biserica saşilor din Jidveiu.

Deodată văd că sburătoarele mele se lasă în jos. Eu după ele. S'au băgat în pivnița celui mai bogat sas și s'au apucat de beut și petrecut. Eu m'am așezat pe furis după o bute, să nu mă vadă. După ce s'au săturat, fiecare își scoate unsoarea și se unge iar și țuști afară. Eu dau să ies, dar cum? Simțeam că mi-s'au gătat puterile. Noa Niculae, al tău îi dracul acum, că tu nu ți-ai luat unsoare cu tine.

Și a doua zi am primit o bătaie soră cu moartea de la sas. Dar nu-mi pare rău, căci barem am cunoscut ceva.

Cine nu mă crede, n'are decât să stea sub grapă ca mine.

I. S.

Cuvântul UMFRU-lui de ziua Misionară

După războiul acesta, arborele de muștar, care este Biserica lui Hristos, va începe să-și primească sucul dătător de viață, prin care ramurile sale vor crește și mai mari și mai puternice, spre a acoperi globul pământesc. Că promisiunea preasfântă a Mântuitorului, de a se încreștina toți oamenii, se va împlini cu toată măreția, la ciuda tuturor vrăjmașilor.

Să ne grăbim, să se împlinească cu deplina noastră conștiință aceasta operă a mântuirii. Vom dovedi aceasta prin măsura în care vom contribui la ajutoarea misionarilor.

Dacă este cel mai mare noroc al omului a fi mlađiță a Bisericii creștine, să știm că una dintre datorile noastre cele mai mari va fi în împărțirea cât mai multor suflete de aceasta comoră dumnezească.

În măsura cu care vom da, ni-se va măsura! Să alergăm deci, să umplem prin contribuția noastră cât mai multe suflete cu strălucirea credinței creștine.

Biserica ne dăruiește o săptămână întreagă, pentru ca să desfășurăm cu toată căldura, un apostolat vrednic de jertfele minunate ale nenumăraților misionari din toate colțurile pământului.

Și Reuniunilor de Femei le revine sarcina frumoasă, de a dovedi înțelegere și dorință tare, ca glasul Bisericii să fie auzit de toți fiii ei.

Aducând cu toții contribuțiile noastre, vom lăta puterea de jertfă a misionarilor și vom arăta dragostea noastră pentru cuvântul lui Dumnezeu.

DOCTORUL SATELOR

Ceaiuri de ale noastre

de

căpitan în rezervă Opreș Teofil

Azi ceaiul din comerț așa zis rusesc, și toate neamurile lui, e foarte scump. Pe lângă aceasta consumarea lui continuă, ca și a cafelei veritabile, e spre paguba sănătății. Irită nervii, aduce apoi dureri de cap, bătăi de inimă și tulburări în mistuire, prescurtând chiar și viața. Aceasta din cauza materialelor iritante și dăunătoare pe cari le conțin aceste ceaiuri și cari în acestea sunt mai multe decât materiile vindecătoare.

De ce să nu consumăm noi așa dar ceaiuri de pe meleagurile noastre, crescute prin munții și pădurile noastre, pe câmpurile și pe marginea drumurilor noastre, la pragul ușilor noastre, pe pământul pe care trăim și de pe care trebuie să ne hrănim noi?

Germanii, cari cu toate științele, mai cu seamă practice, sunt în fruntea popoarelor, au mai multe lucrări prin cari se recomandă ceaiurile noastre și să sperăm că poporul nostru își va însuși de-acum dela dânsii cât mai mult și din acest tărâm al științelor.

Scopul meu, în acest articol e să fac cunoscute numai câteva ceaiuri familiare, care nu sunt dăunătoare sănătății, dimpotrivă ne păstrează sănătatea și ne dau o bună simțire corporală, în loc de a produce iritație, dureri și la urmă chiar și pierderea sănătății.

Eu, care scriu acestea, de peste șapte ani nu am mai cumpărat nici un fel de ceaiu din comerț pentru mine și familia mea, nici rusesc, nici chinezesc sau altul, deși pot să spun că de multeori am băut ceaiu dimineața sau seara, adesea numai cu pâine fără altceva, și încă de cele mai multeori nu am pus în el nici lămâie, care de altcumva contribuie foarte mult la valoarea ceaiului.

Cele-ce scriu aici le scriu și din experiența mea proprie. Cel-ce folosește aceste ceaiuri ajunge de nici nu mai poate prețui binele pe care îl fac aceste ceaiuri.

Aceea vreau să spun că n'am vrut să afirm că nu se întrebunțează deloc ceaiuri familiare din plante de ale noastre, ci că nu se întrebunțează îndeobște, nici cât ar trebui să se întrebunțeze. Aceasta cred și fiindcă nu se știe pe care, sau în ce compoziție să le întrebunțeze ca ceaiu familiar, ca să aibă și un gust de „ceaiu”. Nu la toți le place să bea ceaiu simplu de teiu, soc, mușetel, cozi de cireșe și altele de care se obișnuiesc în unele familii, care au și ajuns, pe cât am constatat, să le iubească foarte mult. Aceasta cred că e cauza că ceaiurile noastre se întrebunțează atât de puțin ca ceaiuri familiare, că nu le știu

alege sau compune așa, ca să aibă și gustul bun.

Cu cele câteva ceaiuri de mai jos putem satisface și această cerință.

(Va urma)

Cunoștințe folositoare

Faceți ogoare de toamnă

Locurile pe care ați avut porumb sfeclă de zahăr, sau de nutreț, dovleci sau alte culturi cari se recoltează târziu, trebuiesc numai decât arate adânc, acum în toamnă și lăsate negrăpate. În primăvară, în Martie sau chiar în Februarie, îndată ce pământul s'a svântat și nu este înghețat, se face a doua arătură.

A doua arătură nu trebuie dată la semănat, ci cel puțin cu o lună înainte.

Obiceiul pe care-l au unii plugari, de a nu face nici o arătură de toamna, nici de primăvară, ci numai cea de însămânțare este cel mai rău obicei, e aproape ca și cum n'am da pământului nici o arătură.

Orice semănătură trebuie făcută în două arături. Timpul fiind frumos, pământul se poate lucra ușor.

Arăturile de toamnă se fac adânci pentru ca pământul să înmagazineze apă multă și se lasă negrăpat, ca să se oprească zăpada între brazde și gerul iernei să le macine.

Pești cu reflectoare

Racul „ephausid” din Oceanul Atlantic are sub torace organe de luminare, care nu numai că reflectă și posedă un puternic izvor de lumină, ci are chiar și o lentilă, deci un adevărat reflector. Acest reflector îl pot camufla imediat, el asemănându-se deci cu o lampă de buzunar, pe care o poți aprinde și stinge după voc.

Cărți nouă

Am primit la Redacție următoarele catehisme scrise de Păr. prepozit dela Lugoj, Dr. Nicolae Brinzeu:

1. Micul Catehism cu elemente de Biblie, pentru clasa 2-a primară.
2. Catehism pentru clasa 4-a primară.
3. Catehism (despre porunci) cu pericopele evanghelice pentru clasa 5-a primară.
4. Catehism (despre darul lui Dumnezeu) cu liturgica pentru clasa 6-a primară.
5. Catehism (despre credință) cu istoria bisericească, pentru clasa 7-a primară.
6. Catehism pentru clasa 3-a secundară.

Cercetând mai de aproape aceste catehisme, am rămas încântați de felul ușor de a arăta învățăturile bisericii a Păr. prepozit. Catehismele toate sunt scrise pe înțelesul elevilor. Ele sunt bine împărțite, tipărite cu diferite caractere de litere, așa că elevul poate vedea, ce trebuie să învețe și să știe mai bine și ce mai puțin. Catehismele

sunt și foarte bine împărțite și împodobite cu chipuri și mai mari și mai mici, după cum trebuie să le țină în minte micii, după ales chipurile cari înfățișează sfânta liturgiile dela sate. Mai sunt apoi și cântări pe note, așa că copiii învață cât se poate de bucuros din aceste cărți practice și dragute.

La sfârșitul cărțicelilor sunt și deseneuri și copieri ca ocupație indirectă, în timpul căreia cei din alta clasă fac lecție nouă. În aceste deseneuri și copieri sunt tot mai grele, după clasa în care se fac.

Acelaș lucru îl putem spune și despre Catehismul din clasa 3 a secundară. Și aceasta este cât se poate de practică și ușor, așa că elevii îl vor citi cu mult drag.

Noi le recomandăm cu toată căldura preoților și cateheților noștri, spre a introduce în școlile în cari propun.

Poșta gazetei

Colaboratorii și corespondenții noștri sunt rugați, să ne trimită articole scurte, că cu avem loc pentru articole prea lungi și gazeta nu e plăcută. Intrucât oi le trimitem totuși prea lungi, suntem nevoiți a le cionta noi, ceea ce nu le prea place, dar n'avem ce face.

Păr Ioan Oprinca. Articolul Sf. Voastre „Scumpete” nu s'a putut publica. Celelalte vin pe rând.

Dnei Silvia Hațegan Nicoară. Nice poeziile D-Voastre nu s'au putut publica din acelaș motiv pe care nu l-am putut spune nici Părintelui Ioan Oprinca.

Alexandru Suciu 7064. În 25 II 943 am primit Lei 300 pe cari i-am introdus în felul următor: pe anul 1941 Lei 100, deoarece aveți plătit numai Lei 75, și pe anul 1942 Lei 200. În 31 VIII. 943 am primit Lei 100 pe cari i-am introdus pe anul 1943. Pe anul 1943 mai aveți de achitat Lei 300.

Lupean Simion 6209, am primit prin Păr. Dulău Lei 510. Sunteți achitat pe anul 1942 și pe anul 1943.

Nicolae Suciu 12077. Am primit Lei 100 pe cari i-am introdus: pe anul 1942 Lei 150 și pe anul 1943 Lei 330. Mai aveți de achitat Lei 70 pe 1943.

Modoian Ilie 13112. Am schimbat adresă. Aveți de plată pe 1943 Lei 360.

Nr. 251-42.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărei prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G 1577/1940 a judecătoriei Mixte Dumbrăveni în favoarea reclamantului Andrei Davidovici reprezentat prin avocatul Dr. Henric Bock din Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 13976 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Noembrie 1943 orele 11 a.m. la fața locului în orașul Dumbrăveni str. A Șiguna Nr. 13, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară sufragane de lemn tare cu marmoră și 3 bușoale de 800 litri în valoare de 100 000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Dumbrăveni, la 14 Octombrie 1943. 112 (1-1) Fieștea șef-portărei

Casă de vânzare

trei camere, bucatărie, cameră pentru alimente, pivniță, grădină. - Blaj. Strada Avram Iancu 31.

Informațiuni:

Blaj, Regele Ferdinand Nr. 19 111 (2-2)

Nu gusta din cazanul care clocotește minciuna căci risți să te arși.

Plătitu-ți-ai abonamentul?